

I

(Akty ustawodawcze)

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2015/1794

z dnia 6 października 2015 r.

zmieniająca dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/94/WE, 2009/38/WE i 2002/14/WE oraz dyrektywy Rady 98/59/WE i 2001/23/WE w odniesieniu do marynarzy

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 153 ust. 2 lit. b) w związku z art. 153 ust. 1 lit. b) i e),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 153 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Parlament Europejski i Rada mogą przyjąć, w trybie zwykłej procedury ustawodawczej, w drodze dyrektyw, stopniowo wprowadzane w życie minimalne wymagania mające na celu poprawę warunków pracy oraz minimalne wymagania w dziedzinie informacji i konsultacji z pracownikami. W dyrektywach tych konieczne jest unikanie nakładania nieproporcjonalnych kosztów, a także ograniczeń administracyjnych, finansowych i prawnych, które utrudniałyby tworzenie i rozwijanie małych i średnich przedsiębiorstw będących motorami trwałego wzrostu i tworzenia miejsc pracy.
- (2) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/94/WE ⁽⁴⁾, 2009/38/WE ⁽⁵⁾ i 2002/14/WE ⁽⁶⁾, a także dyrektywy Rady 98/59/WE ⁽⁷⁾ i 2001/23/WE ⁽⁸⁾ albo wyłączają niektórych marynarzy ze swojego zakresu stosowania, albo zezwalają państwom członkowskim na ich wyłączenie.

⁽¹⁾ Dz.U. C 226 z 16.7.2014, s. 35.

⁽²⁾ Dz.U. C 174 z 7.6.2014, s. 50.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 8 lipca 2015 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 18 września 2015 r.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/94/WE z dnia 22 października 2008 r. w sprawie ochrony pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy (Dz.U. L 283 z 28.10.2008, s. 36).

⁽⁵⁾ Dyrektywa 2009/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie ustanowienia europejskiej rady zakładowej lub trybu informowania pracowników i konsultowania się z nimi w przedsiębiorstwach lub w grupach przedsiębiorstw o zasięgu wspólnotowym (Dz.U. L 122 z 16.5.2009, s. 28).

⁽⁶⁾ Dyrektywa 2002/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 2002 r. ustanawiająca ogólne ramowe warunki informowania i przeprowadzania konsultacji z pracownikami we Wspólnocie Europejskiej (Dz.U. L 80 z 23.3.2002, s. 29).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady 98/59/WE z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do zwolnień grupowych (Dz.U. L 225 z 12.8.1998, s. 16).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Rady 2001/23/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ochrony praw pracowniczych w przypadku przejęcia przedsiębiorstw, zakładów lub części przedsiębiorstw lub zakładów (Dz.U. L 82 z 22.3.2001, s. 16).

- (3) W swoim komunikacie z dnia 21 stycznia 2009 r. zatytułowanym „Strategiczne cele i zalecenia w zakresie polityki transportu morskiego UE do 2018 r.” Komisja podkreśliła znaczenie utworzenia zintegrowanych ram prawnych w celu zwiększenia konkurencyjności sektora morskiego.
- (4) Wyłączenia lub możliwość ich wprowadzenia mogą uniemożliwić marynarzom pełne korzystanie z przysługującego im prawa do należytych i sprawiedliwych warunków pracy oraz prawo do informacji i konsultacji lub ograniczyć możliwość pełnego korzystania z tych praw. W zakresie, w jakim wyłączenia te lub możliwość ich wprowadzenia nie są uzasadnione obiektywnymi powodami i marynarze nie są traktowani na równi, przepisy dopuszczające takie wyłączenia powinny zostać zniesione.
- (5) Obecna sytuacja prawna, wynikająca po części ze specyfiki zawodu marynarza, może skutkować nierównym traktowaniem pracowników tej samej kategorii w poszczególnych państwach członkowskich, w zależności od tego, czy państwa te stosują wyłączenia i fakultatywne wyłączenia przewidziane w obowiązujących przepisach. Znaczna liczba państw członkowskich nie wykorzystywała tych fakultatywnych wyłączeń lub korzystała z nich w ograniczonym zakresie.
- (6) W swoim komunikacie z dnia 10 października 2007 r. zatytułowanym „Zintegrowana polityka morska Unii Europejskiej” Komisja stwierdziła, iż polityka taka opiera się na jasnym założeniu, że wszystkie zagadnienia związane z oceanami i morzami Europy są wzajemnie powiązane oraz że działania polityczne dotyczące morza należy prowadzić w sposób skoordynowany, tak aby uzyskać pożądane wyniki. Komisja podkreśliła także potrzebę zwiększenia liczby i podwyższenia jakości miejsc pracy w sektorze morskim dla obywateli Unii oraz znaczenie poprawy warunków pracy na pokładach statków, między innymi poprzez inwestycje w badania, edukację, szkolenia, ochronę zdrowia i bezpieczeństwo.
- (7) Niniejsza dyrektywa jest zgodna ze strategią „Europa 2020” oraz z jej celami w obszarze zatrudnienia, a także ze strategią Komisji przedstawioną w komunikacie z dnia 23 listopada 2010 r. zatytułowanym „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia: europejski wkład w pełne zatrudnienie”.
- (8) Tak zwana niebieska gospodarka stanowi znaczną część gospodarki Unii pod względem zatrudnienia oraz wartości dodanej brutto.
- (9) Zgodnie z art. 154 ust. 2 TFUE Komisja skonsultowała się z partnerami społecznymi na szczeblu unijnym w sprawie możliwego ukierunkowania działań Unii w tym zakresie.
- (10) W ramach dialogu społecznego partnerzy społeczni z sektora morskiego osiągnęli porozumienie, które ma zasadnicze znaczenie dla niniejszej dyrektywy. Porozumienie to zapewnia właściwą równowagę między potrzebą poprawy warunków pracy marynarzy a potrzebą uwzględnienia szczególnego charakteru tego sektora.
- (11) Biorąc pod uwagę szczególny charakter sektora morskiego i szczególne warunki pracy pracowników, których dotyczą wyłączenia zniesione na mocy niniejszej dyrektywy, należy dostosować niektóre przepisy dyrektyw, które są zmieniane niniejszą dyrektywą, aby odzwierciedlić specyfikę tego sektora.
- (12) Biorąc pod uwagę rozwój technologii w ostatnich latach, w szczególności jeżeli chodzi o technologie komunikacyjne, należy zaktualizować i stosować w najbardziej adekwatny sposób wymogi dotyczące informacji i konsultacji, w tym poprzez wykorzystanie zdalnej komunikacji za pośrednictwem nowych technologii oraz poprzez zwiększenie dostępności internetu i zapewnienie racjonalnego korzystania z niego na pokładzie, w celu poprawy wdrażania niniejszej dyrektywy.
- (13) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na prawa marynarzy nią objętych, które zostały przyznane przez państwa członkowskie w krajowych przepisach wdrażających dyrektywy 2008/94/WE, 2009/38/WE, 2002/14/WE, 98/59/WE oraz 2001/23/WE. Wdrażanie niniejszej dyrektywy nie powinno służyć jako uzasadnienie dla wprowadzenia w poszczególnych państwach członkowskich przepisów mniej korzystnych w stosunku do już obowiązujących.
- (14) Konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy o pracy na morzu z 2006 r. ma na celu zapewnienie marynarzom zarówno godnych warunków pracy i życia poprzez określenie norm bezpieczeństwa i higieny pracy, jak i uczciwych warunków zatrudnienia i szkolenia zawodowego, oraz zagwarantowanie uczciwej konkurencji dla armatorów dzięki jej ogólnościowemu zastosowaniu i zapewnienie równych warunków działania na szczeblu

międzynarodowym w odniesieniu do niektórych, ale nie wszystkich, praw pracowników, niezależnie od obywatelstwa tych pracowników i bandery, pod którą pływa statek. Konwencja ta, dyrektywa Rady 2009/13/WE⁽¹⁾ i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/16/WE⁽²⁾ oraz 2013/54/UE⁽³⁾ określają prawa marynarzy do godnych warunków pracy w wielu dziedzinach, zapewniają spójność praw marynarzy i ich ochronę w miejscu pracy i przyczyniają się do zachowania równych szans, w tym na terytorium Unii.

- (15) Unia powinna dążyć do poprawy warunków pracy i życia na statkach oraz do wykorzystania potencjału innowacji w celu poprawy atrakcyjności sektora morskiego dla unijnych marynarzy, w tym młodych pracowników.
- (16) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, mianowicie poprawa warunków pracy marynarzy oraz informowania ich i przeprowadzania konsultacji z nimi, nie może być w wystarczający sposób osiągnięty przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na zakres i skutki działań może być lepiej osiągnięty na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (17) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych ani zasad uznanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności prawa do należytych i sprawiedliwych warunków pracy oraz prawa pracowników do informacji i konsultacji w ramach przedsiębiorstwa. Niniejszą dyrektywę należy wdrażać z poszanowaniem tych praw i zasad.
- (18) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywy 2008/94/WE, 2009/38/WE, 2002/14/WE, 98/59/WE oraz 2001/23/WE,

PRZYMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2008/94/WE

Art. 1 ust. 3 dyrektywy 2008/94/WE otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadkach gdy takie przepisy już się stosuje w ustawodawstwie krajowym, państwa członkowskie mogą nadal wyłączać pomoc domową zatrudnioną przez osobę fizyczną z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy.”.

Artykuł 2

Zmiany w dyrektywie 2009/38/WE

W dyrektywie 2009/38/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 uchyla się ust. 7;
- 2) w art. 10 ust. 3 dodaje się akapity w brzmieniu:

„Członek specjalnego zespołu negocjacyjnego lub europejskiej rady zakładowej lub jego zastępca, który wchodzi w skład załogi statku morskiego, jest uprawniony do uczestnictwa w posiedzeniu specjalnego zespołu negocjacyjnego lub europejskiej rady zakładowej lub w innym posiedzeniu w ramach procedur ustanowionych na mocy art. 6 ust. 3, jeżeli ten członek lub jego zastępca nie przebywa na morzu lub w porcie w kraju innym niż kraj, w którym przedsiębiorstwo żegluga ma siedzibę, gdy dane posiedzenie ma miejsce.

⁽¹⁾ Dyrektywa Rady 2009/13/WE z dnia 16 lutego 2009 r. w sprawie wdrożenia Umowy zawartej między Stowarzyszeniem Armatorów Wspólnoty Europejskiej (ECSA) a Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) w sprawie Konwencji o pracy na morzu z 2006 r. oraz w sprawie zmiany dyrektywy 1999/63/WE (Dz.U. L 124 z 20.5.2009, s. 30).

⁽²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/16/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie kontroli przeprowadzanej przez państwo portu (Dz.U. L 131 z 28.5.2009, s. 57).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/54/UE z dnia 20 listopada 2013 r. dotycząca pewnych obowiązków państwa bandery w zakresie zgodności z Konwencją o pracy na morzu z 2006 r. oraz jej egzekwowania (Dz.U. L 329 z 10.12.2013, s. 1).

Posiedzenia są, w miarę możliwości, planowane tak, aby ułatwić udział członków lub ich zastępców, którzy wchodzi w skład załóg statków morskich.

W przypadku gdy członek specjalnego zespołu negocyjacyjnego lub europejskiej rady zakładowej lub zastępca członka, który wchodzi w skład załogi statku morskiego, nie jest w stanie uczestniczyć w posiedzeniu, należy rozważyć możliwość wykorzystania, w miarę możliwości, nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych.”.

Artykuł 3

Zmiana w dyrektywie 2002/14/WE

Uchyla się art. 3 ust. 3 dyrektywy 2002/14/WE.

Artykuł 4

Zmiany w dyrektywie 98/59/WE

W dyrektywie 98/59/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 ust. 2 uchyla się lit. c);
- 2) w art. 3 ust. 1 po akapicie drugim dodaje się akapit w brzmieniu:

„W przypadku zamiaru zwolnienia grupowego dotyczącego załogi statku morskiego pracodawca zobowiązany jest do złożenia notyfikacji właściwemu organowi państwa, pod banderą którego pływa dany statek.”.

Artykuł 5

Zmiana w dyrektywie 2001/23/WE

Art. 1 ust. 3 dyrektywy 2001/23/WE otrzymuje brzmienie:

„3. Niniejszą dyrektywę stosuje się do przejęć statków morskich, które są częścią przejęcia przedsiębiorstwa, zakładu lub części przedsiębiorstwa lub zakładu w rozumieniu ust. 1 i 2, pod warunkiem że przejmujący znajduje się na obszarze objętym zakresem terytorialnym Traktatu lub przedsiębiorstwo, zakład lub część przedsiębiorstwa lub zakładu będące przedmiotem przejęcia pozostają na tym obszarze.

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania, jeżeli przedmiotem przejęcia jest wyłącznie jeden statek morski lub więcej statków morskich.”.

Artykuł 6

Poziom ochrony

Wdrożenie niniejszej dyrektywy nie może w żadnym wypadku stanowić powodu obniżenia ogólnego poziomu ochrony osób objętych zakresem jej stosowania, którą to ochronę państwa członkowskie przyznały już w dziedzinach objętych dyrektywami 2008/94/WE, 2009/38/WE, 2002/14/WE, 98/59/WE i 2001/23/WE.

Artykuł 7

Sprawozdawczość Komisji

Komisja, po konsultacji z państwami członkowskimi i partnerami społecznymi na szczeblu Unii, składa Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie sprawozdanie dotyczące wdrażania i stosowania art. 4 i 5 do dnia 10 października 2019 r.

*Artykuł 8***Transpozycja**

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 10 października 2017 r. Państwa członkowskie niezwłocznie informują Komisję o tych przepisach.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 9***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 10***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu 6 października 2015 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
M. SCHULZ
Przewodniczący

W imieniu Rady
N. SCHMIT
Przewodniczący
